

4609 3. Beh. af Forsl. t. Finantslov f. Finantsaaret fra 1. April 1873 til 31. Marts 1874. 4610

jeg søie, at efterat jeg havde erfaret, at Udvalget havde gjenoptaget sine Arbejder med Hensyn til 3die Behandling af Finantsloven, kom den for mig overraskende hurtige Afgjørelse, og dette foranledigede fra min Side, at disse Forslag ikke bleve indbragte i Udvalget. Jeg skal dog sige, at, forsaavidt det virkelig skulde forholde sig, som den ærede Ordfører antydede, at Udvalget meget gerne vilde have haft en Konference med Ministeren, men dog vilde have stillet sig saaledes, at kun de af dets Medlemmer, der tidligere have stemt for mine Forslag, igjen vilde have stemt detsfor, og at de, der tidligere have været imod dem, vilde stemme imod dem baade i Udvalget og i Thinget, hvilket han fremfattede som givet, saa vilde unegtelig Resultatet af en saadan Konference være blevet ringe, fravegnet Behageligheden af en Santale desangaaende. Jeg negter ikke, at jeg havde haabet, dog at kunne indvirke paa Nogle og fremkalde nogen Forandring i Stemmerne. Naar jeg nu ikke har haft denne Leilighed til at udtale mig desangaaende i Udvalget, vil jeg dog, selv med den maasske ringe Udsigt til at udrette Noget dermed, udtale, hvad der foranledigede mig til at haabe, at dog mulig en Nærhed af Thinget kunde i nogle Henseender følge Ministeren med at antage de Forslag, der her foreligge. Jeg tør tilbagefalde i det ærede Things Erindring, at der ved den tidligere Afstemning ved 2den Behandling skete en meget væsentlig indgribende Forandring i det Forhold, der gennem en Række har bestaaet for Universitetet og den polytechniske Læreskole; for saavidt det har været Regel, at den Underbalance, der i Aarets Løb maatte fremkomme for dem, blev dækket af Kommunitetet. Dette blev jo forandret ved Thingets Beslutning, og De ville lægge Mærke til, at der fra min Side ikke er kommet noget Andringsforslag med Hensyn dertil, ikke fordi jeg fandt det enten ønskeligt eller — jeg vil tilstaa det — begrundet at gjøre den Forandring, som her var foreslaaet, men fordi jeg dog maatte finde, at naar der i Udvalgets Betænkning var anført, at man vilde finde det rettere, at Underbalancen som Regel blev baaret af vedkommende Stiftelser selv, og at det kun fra Statskassen blev givet Tilskud, forsaavidt særegne Grunde gjorde det fornuftigt, saa som derved et Forhold frem, som navnlig for Universitetets Vedkommende ikke var ukendt, idet dette Forhold havde bestaaet indtil for en Del Aar tilbage, da den Forandring, jeg hidt berørte, blev foretaget, og da Tilstanden var den, at der ydedes et bestemt Tilskud fra Statskassens

Side, medens Universitetet i Øvrigt selv maatte bære sine Udgifter. Jeg anfaa det derfor ikke for rigtigt at fremkomme med noget Forslag for atter at bringe dette Spørgsmaal under Debat, skjøndt det ganske vist for Universitetet er af ikke ringe Betydning, idet Underbalancen for indeværende Aar er anslaaet til over 41,000 Rb. Dette har jeg altsaa fuldkomment ladet ligge uden her at gjøre noget som helst Forsøg paa Forandring. Anderledes stiller det sig med Hensyn til det meget betydelige Restbeløb, som der er Spørgsmaal om at udrede til botanisk Have — af hvilket Beløb kun en Del findes paa nærværende Finantslov — og med Hensyn til Beløbet til Afslutningen af den hele Ordning af det zoologiske Museum. Grunden til Udviklingen af disse to store Foretagender, vedrørende høist betydningsfulde Institutioner, er lagt allerede for en Række Aar tilbage med fuldstændig Overveelse af de betydelige Udgifter, det vilde medføre, men ogsaa med bestemt Hensyn til den hele økonomiske og finansielle Stilling, som den Gang var givet, idet man fra første Færd gik ud fra, at man kunde gaa ind derpaa, naar der fra Kommunitetets rige Overskud kunde blive ydet det fornødne til disse Institutioner. Under disse Omstændigheder er det — jeg vil ikke bruge noget haardt Udtryk — ubilligt, om man nu pludselig vil kaste over paa Universitetet, som allerede ved den nysnavnte Forandring vil faae en Underbalance af 41,000 Rb., yderligere et Tillæg dertil for næste Finantsaar af noget over 130,000 Rb., der skulde dækkes ved Angreb paa de Midler, hvoraf Universitetet er i Besiddelse, og anvendes til Fuldbødselen af de Foretagender, som ere begyndte under den bestemte Forudsætning, at Udgifterne dertil bleve baarne af den Stiftelse, der kunde bære dem uden derved væsentlig at forandre sin hele økonomiske Stilling. Jeg skal her bemærke, at man jo maa indrømme — og det er indrømmet fra alle Sider — at da Kommunitetets Stilling er den, at Anvendelsen af dets Midler til dets nærmeste fundamæssige Formaal kun lægger Beslag paa en ringere Del af disse, kan og maa der være en naturlig Opfordring til at søge andre Formaal fremmede ved de betydelige Overskud, som Kommunitetet har. Nu kan der jo ganske vist være forskellige Meninger om, i hvilken Retning denne Udvikling skulde gaa for sig — jeg for mit Vedkommende har tidligere sagt, at jeg til en vis Grad ikke stiller mig som en Modstander af den Række, som er kommen frem, den nemlig at anvende disse overskydende Midler paa en noget anden Maade end hidtil, men hidtil